

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה
להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטנשט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת
הגה"ק רבי חיים ב"ר משה אבולעפאי זצ"ל
הגאון רבי מאיר דן ב"ר חיים יצחק פלאצקי זצ"ל

משנה ו'

רבינו עובדיה מברטנורא

אחת טמאה - מוחלטת.
ואחת טהורה - לאחר הפטור, שעמד בעיניו בסוף שבוע שני.
ופרחה מזו לזו - בין מטהורה לטמאה בין מטמאה לטהורה.
ואחר כך פרחה בכלו טהור - משום דטהורה נעשית טמאה כשפרח ממנה לטמאה, דהרי פשתה, וכי פרח אחר כך בכלו הוי פורח מן (הטמאה לטהור) (הטמאה, וטהור).
בשפתו העליונה - חצי גריס בהרת, ובשפתו התחתונה חצי גריס, וכססוגר פיו נראית כגריס במקום אחד. וכן בשתי אצבעות ובשתי ריסי עיניו, כשמדבקן נראית כגריס שלם.
אבל לא בבוהק - מראה לבנונית למטה מארבע מראות ומעכב את הפריחה.
חזרו בו ראשי אברים - שנתגלו מן הנגע ונעשה בוהק.
טהור - והוא הדין בשאר הגוף. דאע"ג דבוהק מעכב את הפריחה בתחילה, אינו מעכב בסוף. ואגב סיפא דבעי למתני ראשי אברים, תנא הכא ראשי אברים. ובסיפא נקט ראשי אברים להודיעך כוח דרבי מאיר דאפילו בראשי אברים שנתגלו פחות מכעדשה ונעשו בוהק מטמא רבי מאיר, וכל שכן בשאר הגוף. ודך רישא דחזרו בו ראשי אברים כמין בוהק טהור, כרבנן אתיא ולא כרבי מאיר. ורבנן דמטהרי, לאו דוקא פחות מכעדשה, דאפילו טובא נמי טהור, דבוהק בסוף אינו מעכב. והלכה כחכמים.

שתי בהרות אם היו לאדם שתי בהרות, **אחת טמאה** שהוחלטה לטומאה מחמת שיש בה סימן טומאה, **ואחת טהורה** כגון שעמדה בעינה שני שבועות של הסגר וטיהרה הכהן, **פרחה מזו לזו** בין שהתחילה הפריחה מן הטמאה לטהורה, ובין שהתחילה הפריחה מן הטהורה לטמאה, **ואחר כך פרחה** הבהרת **בכלו** בכל גופו - **טהור** ואע"פ שהתחילה לפרוח מן הטהורה, אין זה כפורח מן הטהור שהוא טמא, אלא כפורח מן הטמא, שהואיל ושתי הבהרות נתחברו ונעשו אחת קודם שפרחה בכלו, לפיכך נתבטלה הטהורה בטמאה, מאחר שאף הטהורה, אילו היה כהן רואה אותה לאחר שפרחה לטמאה, היה מטמאה משום פשיון, וכיון שנתבטלה הטהורה לגבי הטמאה, הרי אין כאן אלא בהרת טמאה, וכשפרחה אחר כך בכלו, דינו כפורח מן הטמא, והוא טהור, והרמב"ם כותב הטעם, מפני שהיה מוחלט לטומאה, נמצא מן הטומאה פרחה בכלו, אע"פ שבתחילה פרחה מן הטהורה לטמאה. **בשפתו העליונה, בשפתו התחתונה** היו שתי הבהרות הטמאה והטהורה, אחת בשפתו העליונה ואחת בשפתו התחתונה, **בשתי אצבעותיו** או שהיו שתי הבהרות בשתי אצבעותיו, כל אחת באצבע שונה, או שהיו שתי הבהרות **בשני ריסי עיניו, אף על פי שמדבקים זה לזה והם נראים כאחד** כלומר אע"פ שהם נראים כאחד רק כשהם מוצמדים זה לזה, או שאפשר לפרש אע"פ כן, כיוון שמדובקים ומוצמדים זה לזה והם נראים כאחד, מכל מקום כוונת המשנה ללמד שהואיל וכשהם מוצמדים הם נראים כבהרת אחת, לפיכך אם פרחה בכלו - **טהור** שדינו כפורח מן הטמא, ויש מפרשים 'בשפתו העליונה' היתה בהרת כחצי גריס בשפתו העליונה וכחצי גריס בשפתו התחתונה, וכססוגר פיו נראית הבהרת כגריס במקום אחד, וכן בשתי אצבעותיו או בשני ריסי עיניו, וכשמצמידן נראית כגריס שלם. **פרחה הבהרת בכלו** בכל גופו, **אבל לא בבוהק** היינו שמקצת מהגוף מכוסה בוהק, היינו מראה כהה יותר מארבעת מראות נגעים - המנוגע הינו **טמא** לפי שהבוהק מעכב את הפריחה (היינו שיקרא שהבהרת פרחה בכלו), שנאמר "וכסתה הצרעת את כל עור הנגע" (ויקרא יג, יב) ומכאן דרשו: הצרעת ולא הבוהק. **חזרו בו ראשי אברים כמין בוהק** אם לאחר הפריחה נתגלו ראשי אברים ומראיהם כמראה בוהק - **טהור** שנאמר "וביום הראות בו בשר חי יטמא" (ויקרא יג, יד), ודרשו בשר חי ולא בוהק, והוא הדין לשאר הגוף, שאע"פ שבוהק מעכב את הפריחה בתחילה, כמו ששנינו לעיל 'פרחה בכלו אבל לא בבוהק, טמא', מכל מקום אינו מעכב בסוף, היינו לאחר הפריחה. **חזרו בו ראשי אברים פחות מפעדשה** אם לאחר הפריחה חזרו ונתגלו ראשי אברים פחות מכעדשה, היינו שנעשו בשר חי - **רבי מאיר - מטמא** שלדעת רבי מאיר בשר חי אפילו פחות מכעדשה מעכב את הפריחה, בין בתחילה בין בסוף **וחכמים אומרים: בוהק פחות מפעדשה** כלומר בוהק או פחות מכעדשה, ויש גורסים בוהק ופחות מכעדשה, והיינו בין בוהק אפילו הוא כעדשה ובין בשר חי (מחיה) שהוא פחות מכעדשה - **סימן טמאה בתחלה** שאם לא פרחה בבוהק או בבשר, אפילו בכחצי עדשה בלבד טמא, **ואין סימן טמאה בסוף** שאם חזרו בו כמין בוהק, אפילו בכעדשה, או בשר חי פחות מכעדשה, טהור.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלאינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

* ואף לפי פירוש זה יש לבאר את הלשון 'אע"פ שמדובקים זה לזה' כמו שביארנו לעיל, כלומר שבה המשנה ללמדנו, שהואיל וע"י דיבוקם נראית הבהרת כגריס, הרי הוא טמא, וכשפרחה בכולו הרי זה פורח מן הטמא, ולכן הוא טהור.

משנה ז'

רבינו עובדיה מברטנורא

הבא כולו לבן-מתחלה בא כולו מכוסה בנגע.

יסגיר. כדן בהרת כגריס. שמא יוולד לו שער לבן או מחיה. דאין פריחה מטהרת בתחילה.

נולד לו שער לבן- בסוף שבוע ראשון או בסוף שבוע שני, יחליט. ואם לא באו סימני טומאה, יפטור.

השחירו שתי- כל הני דחשיב, סימני טהרה נינהו, ומפורשים הם לעיל בסוף פרק קמא.

נולד לו מחיה או שער לבן- אם לאחר שבאו סימני טהרה הללו נולד לו מחיה או שער לבן, טמא. ואם לאו, טהור.

וכולן שחזרו בהם ראשי אברים- הבא כולו לבן בתחילה, בין שהזקק להסגיר בין להחליט בין לפטור, אם חזרו ונתגלו ראשי אברים שלהן, הרי הן כמו שהיו וטהורים, דלא חשיבי מחיה. כיצד, הבא כולו לבן מתחלה והוסגר שני שבועות ולא נולדו בו סימני טומאה, ופטור, ואחר כך נתגלו בו ראשי אברים, היינו חזרו בו ראשי אברים מתוך הפטור, וטהור. ואם החליטו בשער לבן והשחירו השערות ואחר כך נתגלו ראשי אברים, היינו חזרו בו ראשי אברים מתוך החלט וטהור. ואם בסוף שבוע ראשון או בסוף שבוע שני נתגלו ראשי אברים, היינו חזרו בו ראשי אברים מתוך הסגר, וטהור. כך נראית פירוש משנה זו מתוך תורת כהנים. אבל רמב"ם לא פירשה כן.

פרחה במקצתו- במקצת ראשי אברים שנתגלו.

טמא- שהרי פשה הנגע.

פרחה בכולו- אחר שפרחה במקצתו.

טהור- דהוי ליה פורח מן הטמא. אבל אם מתחלה לאחר שנתגלו ראשי אברים פרחה בכולו בבת אחת, טמא משום פסיון. והא דתנא רישא פרחה במקצתו טמא, הוא הדין פרחה בכולו נמי טמא, ולא נקט פרחה במקצתו אלא משום דבעי למתני בתרה פרחה בכולו טהור, דהיינו לאחר שפרחה במקצתו.

טהור- דהוי ליה פורח מן הטמא. אבל אם מתחלה לאחר שנתגלו ראשי אברים פרחה בכולו בבת אחת, טמא משום פסיון. והא דתנא רישא פרחה במקצתו טמא, הוא הדין פרחה בכולו נמי טמא, ולא נקט פרחה במקצתו אלא משום דבעי למתני בתרה פרחה בכולו טהור, דהיינו לאחר שפרחה במקצתו.

טהור- דהוי ליה פורח מן הטמא. אבל אם מתחלה לאחר שנתגלו ראשי אברים פרחה בכולו בבת אחת, טמא משום פסיון. והא דתנא רישא פרחה במקצתו טמא, הוא הדין פרחה בכולו נמי טמא, ולא נקט פרחה במקצתו אלא משום דבעי למתני בתרה פרחה בכולו טהור, דהיינו לאחר שפרחה במקצתו.

טהור- דהוי ליה פורח מן הטמא. אבל אם מתחלה לאחר שנתגלו ראשי אברים פרחה בכולו בבת אחת, טמא משום פסיון. והא דתנא רישא פרחה במקצתו טמא, הוא הדין פרחה בכולו נמי טמא, ולא נקט פרחה במקצתו אלא משום דבעי למתני בתרה פרחה בכולו טהור, דהיינו לאחר שפרחה במקצתו.

טהור- דהוי ליה פורח מן הטמא. אבל אם מתחלה לאחר שנתגלו ראשי אברים פרחה בכולו בבת אחת, טמא משום פסיון. והא דתנא רישא פרחה במקצתו טמא, הוא הדין פרחה בכולו נמי טמא, ולא נקט פרחה במקצתו אלא משום דבעי למתני בתרה פרחה בכולו טהור, דהיינו לאחר שפרחה במקצתו.

טהור- דהוי ליה פורח מן הטמא. אבל אם מתחלה לאחר שנתגלו ראשי אברים פרחה בכולו בבת אחת, טמא משום פסיון. והא דתנא רישא פרחה במקצתו טמא, הוא הדין פרחה בכולו נמי טמא, ולא נקט פרחה במקצתו אלא משום דבעי למתני בתרה פרחה בכולו טהור, דהיינו לאחר שפרחה במקצתו.

טהור- דהוי ליה פורח מן הטמא. אבל אם מתחלה לאחר שנתגלו ראשי אברים פרחה בכולו בבת אחת, טמא משום פסיון. והא דתנא רישא פרחה במקצתו טמא, הוא הדין פרחה בכולו נמי טמא, ולא נקט פרחה במקצתו אלא משום דבעי למתני בתרה פרחה בכולו טהור, דהיינו לאחר שפרחה במקצתו.

טהור- דהוי ליה פורח מן הטמא. אבל אם מתחלה לאחר שנתגלו ראשי אברים פרחה בכולו בבת אחת, טמא משום פסיון. והא דתנא רישא פרחה במקצתו טמא, הוא הדין פרחה בכולו נמי טמא, ולא נקט פרחה במקצתו אלא משום דבעי למתני בתרה פרחה בכולו טהור, דהיינו לאחר שפרחה במקצתו.

הבא כולו לבן מנוגע שבא בפעם הראשונה לפני הכהן והוא כולו מכוסה צרעת - יסגיר הכהן אותו, כדן הבא עם בהרת כגריס, שאין הפריחה מטהרת כשרואה הכהן את הנגע בפעם הראשונה (בתחילה). נולד לו שער לבן בסוף שבוע ראשון, או בסוף שבוע שני - יחליט יטמאנו הכהן. אם לאחר שהוחלט השחירו שתי השערות, או אחת מהן או שהשחירה אחת מהשערות, הקצירו שתיהן אם התקצרו שתי השערות, או אחת מהן התקצרה, נסמך השחין לשתיהן, או לאחת מהן נסמך השחין לשתי השערות, או לאחת מהן, ונמצא שהשערות אינן בתוך הנגע, הקיף השחין את שתיהן, או את אחת מהן ונמצא שאין השערות נצאות בנגע, או חלקן שנכנס השחין לבין השערות והפריד ביניהן השחין, ומחית השחין, המכה, ומחית המכה, והבהק כלומר כל מה ששנינו לעיל: 'נסמך השחין', 'הקיף השחין... או חלקן' משמעו השחין, או מחיית בשר חי בשחין, או מכווה, או מחיית בשר חי במכווה, או בוחק, כל אלו הם סימני טהרה, שאם נראה בו אחד מהם לאחר שהוחלט, הרי הכהן מטהרו. נולד לו מחיה, או שער לבן אם לאחר שטיהרו הכהן, ע"י אחד מסימני הטהרה שנימנו לעיל, נולד לו מחיה, או שיער לבן - טמא אע"פ שאם הפך כולו לבן מתוך הטומאה, וטיהרו הכהן, ואח"כ נולד לו שיער לבן, ששנינו לעיל (משנה ב) שאינו טמא (לדעת חכמים) מכל מקום כאן, שבא בתחילה כולו לבן, הואיל וכשנטהר לא נטהר משום הפריחה אלא משום שהלכו סימני הטומאה, לפיכך כשחזר שיער לבן, הרי הוא טמא לא נולד לו לא מחיה ולא שער לבן - טהור יש מפרשים שמשנתנו באה ללמד שאע"פ שהוחלט בשיער לבן לאחר ההסגר הראשון, והרי אפילו בלא שיער לבן היה חייב הסגר לשבוע נוסף, מכל מקום אם לאחר שהוחלט הלך השיער הלבן ולא חזר, שוב אינו חייב הסגר וטהור הוא לגמרי. וכלן שחזרו בהן ראשי אברים בין שלא נולדו בו סימני טומאה, שהוא טהור, ובין שנולדו בו סימני טומאה ונעלמו, שנטהר, כמו ששנינו לעיל, אם חזרו ראשי איברים ונתגלו - הרי אלו כמות שיהיו והוא נשאר בטהרתו, ואמנם הטמא שהפך כולו לבן ונטהר, ששנינו לעיל (משנה ג) שחזרת ראשי האיברים מטמאתו, אבל כאן שבא כולו לבן בתחילה, הואיל וטהרתו איננה מחמת הפריחה, לפיכך אין חזרת ראשי האיברים מטמאתו, והוא טהור כמו שהיה, ברם אם לא נעלמו סימני הטומאה, וחזרו ראשי האיברים ונתגלו, הרי הוא טמא כמו שהיה, וכן אם בסוף שבוע ראשון חזרו ונתגלו ראשי איברים, הרי הוא כמו שהיה, היינו שאינו מוחלט אלא חייב הסגר שני. פריחה במקצתו אם לאחר שחזרו ראשי האיברים ונתגלו, פריחה בכולו - טמא משום פסיון פריחה בכולו ואם לאחר שפרחה במקצתו חזרה ופרחה בכולו - הרי הוא טהור כדן הפורח מן הטמא*.

*מה ששנינו בסיפא: 'פרחה במקצתו טמא', הוא הדין אם פרחה בכולו בבת אחת (כמובא במשנה הבאה), ונקטה המשנה 'פרחה במקצתו' משום הסיפא כדי להשמיענו, שאם פרחה בכולו לאחר שפרחה במקצתו, הרי הוא טהור.

- א. בעניין שיער לבן בנגע שפרח בכל הגוף כותב בעל התפארת ישראל שישנם שלושה חילוקי דינים:
 - א. בהרת כגריס שנטמאה בשיער לבן, ואח"כ פרחה בכולו, אע"פ שהשיער הלבן נשאר במקומו, לדברי הכל טהור.
 - ב. הבא בתחילה כולו לבן, בין שהיה בו מתחילה שיער לבן, בין שנולד בו שיער לבן בסוף הסגר ראשון או שני, בין שנולד בו לאחר שעמד בעינו שני שבועות ופטרו הכהן, דינו כבהרת קטנה, ולדברי הכל טמא, כמו ששנינו במשנתנו 'נולד לו שיער לבן- יחליט', והוא הדין אם היה השיער הלבן בתחילה.
 - ג. הפך כולו לבן ונטהר, ואח"כ נולד לו שיער לבן, נחלקו לעיל רבי יהושע וחכמים, רבי יהושע מטמא, וחכמים מטהרים.